

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Enopredmetni
študijski program

PEDAGOGIKA IN
ANDRAGOGIKA

in

dvopredmetni
študijski program

PEDAGOGIKA IN
ANDRAGOGIKA

Oddelek za
pedagogiko
in andragogiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski enopredmetni študijski program Pedagogika in andragogika / prvostopenjski dvopredmetni študijski program Pedagogika in andragogika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Zakaj študirati pedagogiko in andragogiko

»Za študij pedagogike in andragogike sem se odločila, ker me je že od nekdaj zanimala kompleksnost procesa vzgoje in izobraževanja. Drugače rečeno: v vzgoji in izobraževanju na vprašanje »zakaj in kako« ni mogoče enoznačno odgovoriti. Ni recepta. In to je tisto, kar mi predstavlja največji izziv – razmišljati o vseh načinih in metodah, kako reševati določene problematike in neizbežne situacije, ki so del vsake vzgojno-izobraževalne institucije. In ker je šola pomemben del celotne družbe, sem se poleg študija pedagogike in andragogike odločila tudi za študij sociologije, pri katerem se je odprlo novo široko obzorje za razumevanje družbe in kompleksnega dogajanja v njej. Tako je bila to najboljša kombinacija, ki sem si jo lahko zamislila. Še danes, po končanem dodiplomskem študiju, čutim tako.«

– Mojca Subovršnik, profesorica pedagogike in andragogike (UN) in diplomirana sociologinja

Opis programa

Program Pedagogika in andragogika je namenjen študentom in študentkam, ki jih zanima področje vzgoje in izobraževanja vse od predšolskega do odraslega obdobja. V okviru študija spoznajo, kako je vzgoja potekala v preteklosti ter kakšni so vzgojni in izobraževalni izzivi, s katerimi se srečujemo danes, v času visokotehnološke informacijske družbe. Pridobijo tudi razumevanje, kako naj poteka kakovosten pouk v šoli ter kako je tak pouk mogoče načrtovati in vrednotiti.

Dodiplomski študij pedagogike in andragogike obsega tri letnike, lahko poteka enopredmetno ali dvopredmetno, sestavljajo pa ga študijski predmeti, pri katerih študenti in študentke pridobijo znanje o tako različnih področjih, kot so denimo zgodovina pedagogike, didaktika, svetovalno delo z otroki, mladostniki in odraslimi, andragogika (ki se posebej ukvarja z izobraževanjem odraslih), teorija vzgoje, šolska pedagogika, pa tudi pedagoška metodologija, ki študente in študentke usposobi za raziskovanje pedagoških in andragoških pojavov. Sestavni del študija so tudi družinska pedagogika, pedagoška sociologija in sociologija izobraževanja odraslih, razvojna in pedagoška psihologija, filozofija vzgoje. Ob tem študenti in študentke v času študija spoznajo tudi, kako poteka obravnava otrok in odraslih s posebnimi potrebami, kako je izobraževanje vpeto v mednarodni prostor ter zakaj je pomembna tudi medkulturnost v vzgoji in izobraževanju. Poudariti velja, da študij ni le teoretičen, pač pa vsebuje pomemben del praktičnega izobraževanja, ki poteka v vrtcih, šolah in v ustanovah izobraževanja odraslih oz. v vseh ustanovah, kjer se lahko zaposlujejo pedagogi in andragogi.

Za razliko od enopredmetnega študija dvopredmetni študij zajema osrednje predmete in ključna navedena področja v nekoliko manjšem obsegu, s čimer omogoča združevanje študija pedagogike in andragogike s še enim od preostalih dvopredmetnih študijev prve stopnje. Študij pedagogike in andragogike daje tudi velik pomen izbirnosti, ta pa se iz letnika v letnik povečuje. Poleg strokovnih izbirnih predmetov, ki se izvajajo na Oddelku za pedagogiko in andragogiko, si študenti in študentke v tretjem letniku izberejo tudi enega ali več predmetov (najpogosteje dva) iz ponudbe izbirnih predmetov drugih oddelkov ali fakultet.

Po končanem študiju pridobijo strokovni naziv profesor oz. profesorica pedagogika in andragogike (UN) in ... Večina diplomantov in diplomantk dodiplomskega študija pedagogike in andragogike nadaljuje študij na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete na magistrskem študiju pedagogike ali na magistrskem študiju andragogike (oba programa je prav tako mogoče študirati enopredmetno ali dvopredmetno), ki omogoča samostojno opravljanje poklica pedagoga ali andragoga.

Na Oddelku za pedagogiko in andragogiko delujeta Alumni-klub pedagogov in andragogov Univerze v Ljubljani ter Društvo študentov in študentk andragogike in pedagogike (DŠAP). Namen obeh je, da se študenti in študentke, profesorji in profesorice ter diplomanti in diplomantke povezujejo med seboj, gradijo socialne mreže, širijo znanja ter pridobivajo izkušnje na področju njihovega izobraževanja in dela. Na oddelku deluje tudi tutorska dejavnost. Prav tako na oddelku obstajajo številne možnosti izmenjave in študija v tujini, in sicer: Erasmus+ (države EU), Norveški finančni mehanizem ter CEEPUS.

Predmetnik – Enopredmetni program

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Pedagoška statistika	30	30		60	5
2. Zgodovina vzgoje in izobraževanja	90			90	7
3. Didaktika I	15	15		30	3
4. Primerjalna pedagogika	45		15	60	5
5. Psihologija osebnosti	60			60	5
6. Etika v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
2. semester					
7. Pedagoška statistika	30	30		60	4
8. Obča andragogika	60		30	90	7
9. Didaktika I	45	15		60	4
10. Andragoška didaktika	30		30	60	5
11. Razvojna psihologija	60			60	5
12. Antropologija vzgoje	30		30	60	5
2. letnik					
3. semester					
13. Pedagoška psihologija	30	30		60	4
14. Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	45		22	67	4
15. Uvod v pedagoško metodologijo	30	30		60	5
16. Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I	30		30	60	5
17. Šolska pedagogika	45		15	60	5
18. Pedagoška praksa		15		15	2
19. Izbirni strokovni predmet 1					5
4. semester					
20. Pedagoška psihologija	30	30		60	5
21. Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	15	8		23	3
22. Didaktika II	30	15		45	5
23. Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	30		30	60	5
24. Andragoško svetovalno delo	60			60	5
25. Izbirni strokovni predmet 2					
26. Pedagoška praksa					2

3. letnik

5. semester

27. Pedagoška sociologija I	60	30	90	7
28. Poklicna pedagogika in andragogika	60		60	5
29. Pedagoška metodologija	60		60	5
30. Izbirni strokovni predmet 3				5
31. Izbirni strokovni predmet 4				5

6. semester

32. Teorija vzgoje	60	30	90	7
33. Izbirni strokovni predmet 5				5
34. Izbirni strokovni predmet 6				5
35. Splošni izbirni predmet				10
36. Andragoška praksa		15	15	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zgodovina pedagogike in šolstva	45		15	60	5
2. Zgodovina izobraževanja odraslih	60			60	5
3. Procesi socializacije odraslih	60			60	5
4. Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje	30		30	60	5
5. Izbrane teme iz didaktike I	60		30	90	7
6. Metode izobraževanja odraslih	60	15		75	7
7. Interkulturalnost v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
8. <i>Primerjalna andragogika</i>	30		30	60	5
9. <i>Šolsko svetovalno delo I</i>	45	15		60	5
10. <i>Andragogika ciljnih skupin</i>	30	15	15	60	5
11. <i>Vzgoja za demokratično državljanstvo</i>	30		30	60	5
12. <i>Sociologija izobraževanja odraslih</i>	30		30	60	5

Predmetnik – Dvopredmetni program

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Obča andragogika	60			60	5
2. Pedagoška statistika	60			60	5
3. Didaktika I	60			60	5
2. semester					
4. Zgodovina vzgoje in izobraževanja	60			60	5
5. Primerjalna pedagogika	45		15	60	5
6. Izbirni strokovni predmet					5
2. letnik					
3. semester					
7. Institucionalna predšolska in družinska vzgoja	30		30	60	5
8. Pedagoška psihologija I	30	30		60	5
9. Teorija vzgoje	60			60	5
4. semester					
10. Uvod v pedagoško metodologijo	30	30		60	5
11. Šolska pedagogika	45		15	60	5
12. Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	30		30	60	5
3. letnik					
5. semester					
13. Poklicna pedagogika in andragogika	60			60	5
14. Andragoško svetovalno delo	60			60	5
15. Splošni izbirni predmet					5
6. semester					
16. Pedagoška sociologija I	45		15	60	5
17. Primerjalna andragogika	30		30	60	5
18. Praksa					5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Razvojna psihologija	60			60	5
2. Psihologija osebnosti	60			60	5
3. Etika v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
4. Antropologija vzgoje	30		30	60	5

Spletna različica

Enopredmetni program
Pedagogika in andragogika

Spletna različica

Dvopredmetni program
Pedagogika in andragogika

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov eno- in dvopredmetnega programa

Šolska pedagogika

Študentke in študenti spoznajo aktualno organizacijo vzgojno-izobraževalnega sistema in posamezne šole. Spoznajo tudi položaj in vlogo ravnateljev, učiteljev, šolskih svetovalnih delavcev, učencev in staršev v šoli ter značilnosti njihovega medsebojnega sodelovanja.

Obča andragogika

Predmet je uvod v izobraževanje odraslih. Študenti in študentke spoznajo različne prakse učenja in izobraževanja v odrasli dobi, organizacije, značilnosti dela andragogov, zmožnosti odraslega za učenje ter izbrane teorije za kritično presojanje andragoških procesov.

Didaktika I

Pri predmetu si zastavljamo vprašanja, kaj didaktika proučuje, kaj sploh pomeni biti izobražen, ali je izobraženost enako, kot imeti veliko znanja. Ob tem pa odkrivamo tudi značilnosti pouka kot ključnega procesa v šoli in ugotavljamo, kako je ta povezan z enim od osrednjih vzgojno-izobraževalnih konceptov – znanjem.

Didaktika II

Pri tem predmetu se med drugim ukvarjamo z vprašanji, kako poteka kurikularno načrtovanje, v kolikšni meri je učiteljica oz. učitelj pri pouku avtonomen, kakšne izzive nam v šoli postavlja sodobna tehnologija in kako naj poteka kakovostno ocenjevanje znanja.

Zgodovina vzgoje in izobraževanja

Predmet predstavlja neke vrste uvod v študij pedagogike in andragogike. Študenti in študentke se seznanijo s temeljnimi pojmi vzgoje in izobraževanja ter pridobijo osnovno vednost o razvoju pomembnih konceptov in teorij na področju vzgoje in izobraževanja ter raznih oblik učenja, šolanja, izobraževanja od antike do konca 19. stoletja. Poseben poudarek je namenjen obravnavi razvoja oblik in institucij vzgoje in izobraževanja na Slovenskem v 20. stoletju.

Primerjalna pedagogika

Študenti in študentke spoznajo temeljne značilnosti sodobnih šolskih sistemov, od predšolske vzgoje prek osnovnega in srednjega do visokošolskega izobraževanja, s poudarkom na šolstvih evropskih držav. Študenti in študentke se naučijo, zakaj in kako se šolstvo in izobraževanje spreminjata v globalizirani družbi ter se preizkusijo v osnovnih primerjalnih prijemih.

Obča andragogika

Predmet je uvod v izobraževanje odraslih. Študenti in študentke spoznajo različne prakse učenja in izobraževanja v odrasli dobi, organizacije, značilnosti dela andragogov, zmožnosti odraslega za učenje ter izbrane teorije za kritično presojanje andragoških procesov.

Andragoško svetovalno delo

Študenti in študentke pri predmetu spoznava-
jo splošne strokovne in teoretske podlage sve-
tovalnega dela z odraslimi, njegove funkcije,
pomen in možnosti ter organiziranost, oblike
in metode tovrstnega svetovalnega dela.

Razvojna psihologija

Pri predmetu razvojna psihologija se pogovar-
jamo o značilnostih ljudi od rojstva do pozne
starosti ter mehanizmih, ki so v ozadju teh
sprememb, npr. kako vidi in sliši novorojen-
ček, od kje pride misel, kako otroci in kako
mladostniki razumejo prijateljstvo, kdaj se
počutim odraslega, kaj je modrost.

Pedagoška psihologija

Študenti in študentke ozavešajo, povežejo
in razširijo svoja pojmovanja in izkušnje o
raznih vidikih učenja ter z njimi povezanimi
psihičnimi procesi in pojavi. Spoznajo šte-
vilne dejavnike učinkovitega učenja (umske
sposobnosti, učne stile, čustvenomotivacijske
dejavnike, stile poučevanja ipd.) ter razumejo
njihovo interaktivno delovanje.

Teorija vzgoje

Študenti in študentke se seznanijo s temelj-
nimi idejami o pomenu in načinih vzgojnega
vplivanja ter z idejami, kakšnega človeka že-
limo vzgojiti. V predstavitvah vzgojnih kon-
ceptov se prepletajo pedagoške, psihološke,
filozofske in umetniške upodobitve razvoja
človeka in človečnosti ter opisi fenomenov,
kot sta avtoriteta in pedagoški eros.

Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo

V družinsko vzgojo vstopajo tudi družbene
zahteve, ne da bi se jih odrasli pri vzgoji otrok
zavedali, pri predmetu pa jih analiziramo. Oz-
remo se tudi na vrtec. Je ustanova, ki smo jo
morda obiskovali že davno – kaj se je od tedaj
spremenilo, izboljšalo, poslabšalo na podro-
čju predšolske vzgoje; tudi to obravnavamo
pri predmetu.

Praksa

V okviru desetdnevne prakse v vzgojno-izo-
braževalnih institucijah in organizacijah izo-
braževanja odraslih je študentom in študent-
kam omogočeno povezovanje in preverjanje
teoretičnih spoznanj, ki so jih pridobili v času
študija s praktično dejavnostjo. V okviru aktiv-
nega vključevanja v neposredno vzgojno-izo-
braževalno delo pa pridobijo tudi dragocene
izkušnje.

Šolsko svetovalno delo I

Študenti in študentke spoznajo značilnosti
koncepta šolskega svetovalnega dela v Slove-
niji, v okviru tega pa strokovno-etična načela
dela, osnovne dejavnosti in področja dela šol-
ske svetovalne službe. Poseben poudarek je
na delu pedagogov in značilnostih njihovega
sodelovanja z otroki, ravnatelji, učitelji, starši
in različnimi strokovnjaki.

Primerjalna andragogika

Predmet razvija sposobnosti za izvajanje pri-
merjalnih analiz vloge in položaja izobraževa-
nja odraslih v različnih državah sveta.

Uvod v pedagoško metodologijo

Študenti in študentke spoznajo eksperimentalno metodo kot eno od metod znanstvenega raziskovanja v pedagogiki, seznanijo se z uporabo programa SPSS (priprava podatkov za obdelavo, odpiranje in uvoz podatkov, obdelava podatkov, urejanje podatkov med obdelavo, interpretacija rezultatov obdelave).

Vzgoja za demokratično državljanstvo

Pogosto tudi študenti in študentke ne vedo veliko »o tako važni stvari, kakor je ustroj človeške družbe«; politika jih ne zanima, zdi se, da jim je kot »črnožolta žival, ki se lena in smrdeča plazi po tleh ...«. Zato spoznavamo sile, ki »gnetejo življenje posameznika, naroda in človeštva«, da znamo v njih posegati. V osebnih stikih spoznavamo delo treh vej oblasti, medijev in civilne družbe.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje enopredmetnega študijskega programa prve stopnje Pedagogika in andragogika mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS.

Za dokončanje dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje Pedagogika in andragogika mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celoten študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

V času študija se študenti in študentke usposobijo za pomoč pri načrtovanju dela in dejavnosti, povezanih z vzgojo in izobraževanjem, ter učenja, ki lahko poteka v izobraževalnih organizacijah ali zunaj njih. Prav tako se usposobijo za delo z različnimi skupinami v društvih, kulturnih centrih, naučijo se upravljati s (statističnimi) podatki, so zmožni sodelovanja pri razvijanju različnih postopkov ocenjevanja. V času študija se študenti in študentke učijo kritičnega razmišljanja, dela v timu in skupini, komuniciranja z različnimi naslovniki ter razvijajo sposobnost usklajevanja različnih interesov.

Po zaključku študija so študenti in študentke usposobljeni za pomoč pri raziskovanju vzgojno-izobraževalnih problemov, sodelovanje v raziskovalnih in drugih inovacijskih projektih, za pomoč pri organizaciji in pripravi gradiv za šolsko svetovanje in karierno orientacijo. Usposobljeni so tudi za pomoč pri vodenju prostovoljskih organizacij, društev, projektov in programov na področju kulture, prostega časa ter za organizacijo vzgojnega dela v centrih mladih, domovih ter različnih skupnostih. V povezavi z drugim študijskim programom razširjajo obseg znanja in usposobljenosti, še posebej za interdisciplinarno raziskovanje in reševanje problemov.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študiju se diplomanti in diplomantke zaposlujejo na zelo raznolikih delovnih mestih. Tipična zaposlitev pedagoga (predvsem po drugi stopnji študija) je v šolski svetovalni službi, andragoga pa na področju organizacije izobraževanja odraslih (npr. v ljudski univerzi). V povezavi z drugim študijskim programom se zaposlujejo tudi kot učitelji. Se pa tako pedagogi kot andragogi zaposlujejo tudi v kadrovskih službah, kulturnih ustanovah (npr. knjižnicah, muzejih, galerijah), zaporih, raziskovalnih inštitutih, javni upravi, turizmu, mladinskih in nevladnih organizacijah, organizacijah za delo z osebami s posebnimi potrebami, podjetjih na področju izobraževanja ter drugih javnih in zasebnih izobraževalnih organizacijah.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nevenka Princes,
nevenka.princes@ff.uni-lj.si
Soba 420

Telefon

+386 1 241 11 40

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Danijela Makovec Radovan,
danijela.makovec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://pedagogika-andragogika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati pedagogiko in andragogiko

»V današnji nepredvidljivosti vsi blastamo po občutku varnosti, sprejetosti, pripadnosti. Po odgovorih na vprašanja, po odgovorih, ki nam razblinijo dileme. Na našem oddelku soočanje s svetom olajšata mogočno znanje in kritično mišljenje, ki ju posredujejo in promovirajo izjemni profesorji in profesorice, ki niso le to, ampak so prvenstveno ljudje, kolegi in vzgojitelji. To so tisti, ki oddelke, skupaj s študenti in študentkami naredijo človeškega, takega, v katerem se počutimo varne, sprejete, povezane, slišane. To so ljudje, ki vzgajajo z vsebino in osebnostjo v upanju na to, da iz oddelka odidemo kot avtonomne, odgovorne, svobodne in kritične osebnosti, ki snujejo družbo, temelječo na pravičnosti, demokratičnosti, inkluzivnosti, varnosti in ljubezni. Oddelke opolnomoči, da z vsakim dnem postajamo najboljše verzije sebe – vzgoji nas v ljudi, ki sprejemamo soljudi. Daje znanje in moč, ki omogočata boljši jutri. Vsak začetek je težak, a Hinc robur et securitas – 'Od tu, moč in varnost'.«

– Anita Čerčnik, profesorica pedagogike in andragogike (UN)